

Aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
21 december 2004

Ons kenmerk
BVE/KenO/2004/57895

Onderwerp
Beleidsreactie op voorstel stuurgroep
Kwalificatiestructuur

Bijlage(n)
1

BEROEPSONDERWIJS BIJ DE TIJD: HERONTWERP KWALIFICATIESTRUCTUUR/MBO

Hierbij stuur ik u, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de beleidsreactie op de hoofdlijnen van het voorstel van de stuurgroep Kwalificatiestructuur toe over de nieuwe kwalificatiestructuur voor het middelbaar beroepsonderwijs¹. In de stuurgroep zijn Colo, de Bve Raad en Paepon vertegenwoordigd.

In deze brief zet ik mijn beleid uiteen ten aanzien van de kernpunten van de nieuwe kwalificatiestructuur en van het daarop gebaseerde herontwerp van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Eerst wordt ingegaan op de tekortschietende bestaande situatie, vervolgens op de beoogde structurele situatie en daarna op de overgangssituatie met experimenten. De schets van de structurele situatie betreft de hoofdlijnen. In een vervolgreactie, die ik u in de tweede helft van 2005 zal toesturen, zal ik nader ingaan op enkele specifieke onderdelen die nog nader moeten worden uitgewerkt.

De Inspectie van het Onderwijs, de Adviescommissie Onderwijs-Arbeidsmarkt (ACOA), het KwaliteitsCentrum Examinering (KCE), de Onderwijsraad, de Sociaal Economische Raad en de werkgroep dynamisering beroepsonderwijs hebben adviezen uitgebracht ten aanzien van de voorstellen van de stuurgroep. Deze adviezen zijn betrokken bij de opstelling van deze beleidsreactie.

De stuurgroep heeft het bovengenoemde voorstel in juni 2004 opgeleverd, op verzoek van mijn ambtvoorganger in 1999 om de omslag naar competenties - zoals bepleit door de adviescommissie onderwijs arbeidsmarkt (ACOA) in het advies 'Wending naar kerncompetenties' - uit te werken en hiertoe een voorstel voor een nieuwe competentiegerichte kwalificatiestructuur op te leveren. Hiermee laat de sector zien dat zij zelf - in onderlinge samenwerking van de verschillende partijen - verantwoordelijkheid neemt voor het tot stand brengen van de benodigde verbeteringen op geconstateerde knelpunten. Met de ontwikkeling van de nieuwe kwalificatieprofielen en de start van de proeftuinen 2004/2005 waarin nieuwe competentiegerichte opleidingen en examens worden ontwikkeld, is ook de implementatie in gang gezet. In mijn brief aan de Tweede Kamer van 13 augustus 2004 (Kamerstukken II, 2003-2004, 27.451 nr. 34 Koers BVE) over de experimenteerruimte mbo heb ik u over het voornemen van de start van de proeftuinen nader geïnformeerd.

¹ Bijlage: voorstel van de stuurgroep 'Tijdens de verbouwing geopend; competentiegerichte kwalificaties als basis voor dynamisch en uitnodigend beroepsonderwijs'.

Centraal bij het herontwerp staat de omslag naar competenties².

1. Bestaande kwalificatiestructuur achterhaald

In het middelbaar beroepsonderwijs geeft de kwalificatiestructuur sturing aan de inhoud en het niveau van opleidingen en examens. De kwalificatiestructuur zorgt voor de inhoudelijke aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt, evenals op de maatschappij en op het vervolgonderwijs.

De functie van de kwalificatiestructuur is tweeledig:

- 1) *Valide inhoudelijke richting* geven aan opleidingen en examens, ten behoeve van de drievoudige kwalificatie (voor beroep, burgerschap en verder leren), met *voldoende ruimte voor regionale invulling*. Het gaat dan om valide richting geven vanuit de vraag van de arbeidsmarkt, de samenleving en vervolgonderwijs.
- 2) *Transparante ordening* geven van kwalificaties voor alle betrokkenen, waaronder het door *ontkokering* benutten van *inhoudelijke samenhang* tussen beroepen.

De arbeidsmarkt geeft via de kwalificatiestructuur inhoudelijke sturing aan het beroepsonderwijs doordat de kwalificatiestructuur bepaalt over welke bekwaamheden een deelnemer moet beschikken om in aanmerking te komen voor een diploma.

De arbeidsmarkt wordt steeds dynamischer en de loopbanen worden steeds flexibeler. De kenniseconomie veroorzaakt een snelle doorstroom van kennis. De globalisering van de economie, nieuwe technologieën en sturingswijzen in organisaties stellen hun eisen. Dat leidt tot een andere inhoud van beroepen, andere scheidslijnen tussen beroepen, een grotere internationale oriëntatie en minder 'een beroep voor het leven'. Dit heeft consequenties voor de kwalificatiestructuur en vervolgens voor de opleidingen en examens.

De samenleving verwacht dat het beroepsonderwijs 'bij de tijd' is om een steeds gevarieerdere populatie van deelnemers een relatief brede en duurzame startkwalificatie te laten verwerven voor de arbeidsmarkt, voor maatschappelijke integratie en voor leven lang leren, inclusief het zelf invulling kunnen geven aan de verdere loopbaan. Door de steeds veranderende maatschappelijke vraag naar kwalificaties is er een voortdurende spanning tussen de toekomstige vraag vanuit de arbeidsmarkt en het bestaande aanbod van kwalificaties.

De bestaande kwalificatiestructuur biedt onvoldoende antwoord op de flexibele en internationale arbeidsmarkt. Daardoor kan het beroepsonderwijs onvoldoende maatwerk leveren om te voldoen aan de gestelde eisen. En dat belemmert de economische en maatschappelijke ontwikkeling en beperkt de loopbaanmogelijkheden van individuen.

De belangrijkste knelpunten van de bestaande kwalificatiestructuur zijn (zo blijkt uit klachten, onderzoeken, adviezen en de evaluatie van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs):

A. *Valide inhoudelijke richting geven aan de drievoudige kwalificatie, met voldoende ruimte voor regionale invulling:*

De bestaande kwalificatiestructuur bevat in onvoldoende mate een beschrijving van de op de werkvloer benodigde bekwaamheden en biedt daardoor geen correct richtpunt voor opleidingen en examens.

Van de drievoudige kwalificatie van een beroepsopleiding komt (naast de beroepskwalificatie) de maatschappelijke- en de doorstroomkwalificatie onvoldoende uit de verf.

De bestaande kwalificatiestructuur (zie ook knelpunt B) timmert het beroepsonderwijs teveel dicht, belemmert regionaal maatwerk en doelmatige opleidingstrajecten en veroorzaakt veel beheers- en administratieve lasten.

B. *Transparante ordening:*

De bestaande kwalificatiestructuur is verkokerd en onvoldoende transparant. Er is een woud van

² Een competentie is het vermogen om in een specifieke situatie en context de adequate prestatie te kunnen leveren. Competenties omvatten kennis, vaardigheden, inzicht en houdingsaspecten (waaronder de motivatie om prestaties te leveren).

kwalificaties gegroeid, waarbij relatief veel kwalificaties onvoldoende breed en duurzaam zijn en waarvan de eindtermen te gedetailleerd en op ongelijksoortige wijze beschreven zijn. De 'profielingsdrijf vanuit branches' is hier mede debet aan.

C. *Systematiek van waarborging van de kwaliteit:*

Bovenstaande knelpunten laten zien dat beide functies van de kwalificatiestructuur problemen opleveren. Hiermee hangt samen dat de systematiek van waarborgen van de kwaliteit van de afzonderlijke kwalificaties en van de kwalificatiestructuur als geheel onvoldoende is. In de bestaande systematiek is sprake van te weinig (zelf)corrigerende werking. De kwaliteitsbewaking en verantwoording door kenniscentra is veelal te beperkt, de bewaking van de kwalificatiestructuur als geheel van kwalificaties is onvoldoende. Daarnaast vindt geen inspectietoezicht plaats op de kwalificatiestructuur.

2. Nieuwe responsieve kwalificatiestructuur houdt beroepsonderwijs bij de tijd

Het herontwerp van de kwalificatiestructuur is erop gericht om de knelpunten weg te nemen. Met de kanttekening dat op enkele onderdelen het ontwerp van de nieuwe kwalificatiestructuur nog nader moet worden uitgewerkt/aangevuld (zie onderstaande paragraaf 2.2).

2.1. Reactie op de hoofdlijnen

Het door de stuurgroep opgestelde ontwerp van de nieuwe kwalificatiestructuur neemt de bovengenoemde knelpunten op de volgende wijze weg.

Ad. A. Valide inhoudelijke richting geven aan de drievoudige kwalificatie, met voldoende ruimte voor regionale invulling

Op een eenduidige wijze wordt beschreven welke bekwaamheden/competenties nodig zijn op de werkvloer bij het uitvoeren van kerntaken en het oplossen van kernopgaven. Door de focus te leggen op de 'kern' en door relatief globaal omschreven competenties wordt de duurzaamheid van kwalificatieprofielen bevorderd.

De drievoudige kwalificatie (voor beroep, burgerschap en een leven lang leren) wordt gewaarborgd via centraal geformuleerde leer- en burgerschapscompetenties die met beroepscompetenties worden geïntegreerd in het kwalificatieprofiel. Hierdoor wordt een brede toerusting gewaarborgd, niet alleen voor de werkvloer maar ook voor de sociale integratie en de verdere (leer)loopbaan, waaronder het aanpassingsvermogen om te kunnen omgaan met verschillende en veranderende omstandigheden. Dat levert een wendbare brede basis voor de verdere ontwikkeling van 'responsief vakmanschap' op en beter grip van deelnemers op de eigen loopbaan.

Instellingen kunnen op basis van de nieuwe kwalificatieprofielen (zie ook onderstaande punt B), in samenwerking met bedrijven in de regio, beter en sneller inspelen op actuele behoeften van het bedrijfsleven in de regio. De regionale invulling kan worden gerealiseerd bij het omzetten van kwalificatieprofielen in curricula en examentoetsen en bij de programmering van het vrije deel en van het beroepspraktijkvormende deel van de opleiding.

Zo wordt gewaarborgd dat kwalificatieprofielen het beroepsonderwijs richten (wat betreft de inhoud), maar niet inrichten. Het stelt instellingen beter in staat om zo doeltreffend en zo doelmatig mogelijke opleidingstrajecten voor deelnemers te realiseren.

Ad. B. Een ontkokerd, transparant geheel

Op eenduidige wijze wordt het kwalificatieprofiel opgebouwd: een kerndeel, een - eventueel - uitstroomdifferentiatie-deel³ en een vrij deel⁴. Dat geldt ook voor de wijze waarop overeenkomst tussen verwante beroepen (de 'overlap' in competenties) zo optimaal mogelijk wordt benut, namelijk primair binnen het kerndeel. Die ontkokering komt tot stand door samenwerking van kenniscentra, met ondersteuning van Colo. Dit bewerkstelligt een transparante, samenhangende en flexibele

³ Bijvoorbeeld: verkoper mode - verkoper parfumerie; secretaresse – directiesecretaresse.

⁴ Het vrije deel in het kwalificatieprofiel is niet ingevuld. De onderwijsinstelling kan bij een opleiding aan dit deel (20% van de nominale opleidingstijd) zelf met de deelnemers en de actoren in de regio invulling geven.

kwalificatiestructuur met relatief brede kwalificatieprofielen en daarmee ook een relatief beperkt aantal kwalificatieprofielen.

Ad. C. Een sluitende systematiek van waarborg van de kwaliteit

De kwaliteit van kwalificatieprofielen en van de kwalificatiestructuur wordt duidelijk en gewaarborgd door onder andere de hantering van kwaliteitscriteria, eenduidigheid in de verantwoordingswijze door kenniscentra (in het kwalificatiedossier) en externe controle door het Coördinatiepunt op de kwaliteit van kwalificatieprofielen en van de kwalificatiestructuur als geheel. Daarnaast zal ook inspectietoezicht worden ingevoerd.

Ondanks bovengenoemde verbeteringen biedt het voorstel van de stuurgroep nog niet een volledig sluitende systematiek van waarborg van de kwaliteit. Op dit punt is dus nadere uitwerking/aanvulling nodig. (Zie onderstaande paragraaf 2.2.)

Concluderend: het voorstel van de stuurgroep over de nieuwe kwalificatiestructuur neem ik op de bovengenoemde hoofdlijnen over als richtlijn voor de verdere vernieuwing van de kwalificatiestructuur. Ik heb geconstateerd dat er breed draagvlak (bij de kenniscentra, het onderwijsveld, de sociale partners en de jongeren organisatie beroepsonderwijs) is voor deze beleidslijn. Alle partijen kunnen binnen deze richtlijnen verder aan de slag met de omslag naar competentiegericht beroepsonderwijs.

Die omslag naar competenties maakt het beroepsonderwijs:

- responsiever voor ontwikkelingen op de arbeidsmarkt en in de maatschappij,
- transparanter voor deelnemers en afnemers,
- flexibeler voor de inrichting van opleidingen en examens.

2.2. Vervolgreactie op specifieke onderdelen

Het ontwerp van de nieuwe kwalificatiestructuur dat de stuurgroep heeft opgesteld, is – zo blijkt ook uit de uitgebrachte adviezen – nog niet op alle onderdelen voldoende duidelijk of uitgewerkt wat betreft de structurele situatie. Het gaat om onderwerpen als onder meer:

- de positionering van de instantie die de externe controle op de kwalificatieprofielen/-structuur uitvoert, van de ACOA en van het inspectietoezicht;
- een dekkende set kwaliteitseisen voor de kwalificatieprofielen/-structuur (om onder andere te zorgen voor transparantie van competenties, voor de beheersing van het aantal uitstroombdifferentiaties, voor de aansluiting op het vmbo en hbo, voor het voorkomen van 'witte vlekken' en voor het benoemen van certificeerbare eenheden);
- de relatie met de examensystematiek;
- de verantwoordelijkheidsverdeling voor de vaststelling van de onderscheiden delen van kwalificatieprofielen; en ruimte voor regionale invulling bij opleidingen en examens op basis van kwalificatieprofielen;
- de verantwoordelijkheidstoedeling ten aanzien van documenten met leer- en burgerschaps-competenties en profieloverstijgende beroepscompetenties.

Het ontwerp van de nieuwe kwalificatiestructuur moet op specifieke onderdelen dus nog worden verbeterd en aangevuld. Partijen hebben de opdracht om hieraan nadere uitwerking te geven en waar nodig zorg te dragen voor onderlinge afstemming, zodat een sluitende systematiek van waarborging van de kwaliteit en een dekkende belegging van verantwoordelijkheden met voldoende draagvlak kan worden gerealiseerd.

In de tweede helft van 2005 zal ik een vervolgreactie uitbrengen, waarin ik op deze specifieke onderdelen van het voorstel van de stuurgroep zal ingegaan. De ervaringen in de uitvoeringspraktijk van de proeftuinen 2004/2005, die nodig zijn voor de verdere uitkristallisatie van het ontwerp van de nieuwe kwalificatiestructuur en van het competentiegericht onderwijs, worden daarbij benut. Ook de analyse van de bestuurlijke, juridische en financiële aandachtspunten wordt er bij betrokken, evenals de uitkomsten van de 'harmonisatie groen onderwijs' (Kamerstukken II, 2003-2004, 27417, nr. 7). In deze vervolgreactie zal ik ook nader ingaan op de personele consequenties voor het herontwerp mbo op basis van een door de stuurgroep aangekondigd voorstel hierover.

2.3. Inzet OCW/LNV op drie elementen

Vooruitlopend op de besluitvorming over het definitieve kader op basis van de ervaringen van de experimenten, zijn er drie aspecten waarop ik nu reeds mijn beleidsstandpunt wil aangeven.

a. *Valide en transparante kwalificatieprofielen*

De kwalificatieprofielen moeten in voldoende mate voldoen aan de inhoudelijke kwaliteitscriteria. Als uit de externe, onafhankelijke beoordeling blijkt dat dit het geval is, dan stel ik het betreffende kwalificatieprofiel vast en als dat niet het geval is dus niet. Dit geldt zowel voor de structurele situatie als voor de overgangssituatie.

Om de gewenste transparantie en kwaliteit te krijgen, is het zaak dat kenniscentra met de paritaire commissies en in het bijzonder het bedrijfsleven zich voldoende inzetten voor de ontokerde aanpak. En dat over de eigen grenzen wordt gekeken om de overeenkomsten tussen beroepen te benutten en de onderlinge samenwerking die hiervoor nodig is goed van de grond komt.

b. *Systematiek waarborgen kwaliteit*

Tijdens de overgangssituatie zal het Coördinatiepunt in samenwerking met de ACOA die externe beoordeling uitvoeren van de kwalificatieprofielen en van de kwalificatiestructuur. Voor de structurele situatie ga ik uit van een *onafhankelijke* instantie. Immers, alleen een onafhankelijke instantie kan een externe, onafhankelijke beoordeling leveren van de kwaliteit van kwalificatieprofielen en van de kwalificatiestructuur als geheel. Deze taak raakt de bestaande taak van de ACOA - te weten de adviestaak richting kenniscentra – en het in te voeren inspectietoezicht. Ik zal de stuurgroep vragen om, in samenwerking met de ACOA en de Inspectie, een voorstel voor die onafhankelijke instantie aan mij voor te leggen, op basis van een door mij op te stellen programma van eisen. Onderdeel hiervan zal ook zijn hoe vorm gegeven kan worden aan het draagvlak en de betrokkenheid van partijen.

c. *Startdatum structurele situatie*

Ik zet in op inwerkingtreding van het wetsvoorstel voor de structurele situatie op de datum van 1 augustus 2007. In januari 2006 wordt de balans opgemaakt van de stand van zaken van het herontwerp kwalificatiestructuur/mbo om te beoordelen of daadwerkelijke invoering per 1 augustus 2007 haalbaar is, of dat invoering met maximaal een jaar wordt opgeschort tot 1 augustus 2008. Hierbij zullen de bevindingen worden benut van een onafhankelijke evaluatie van de voortgang van het herontwerp kwalificatiestructuur/mbo eind 2005.

3. Van papieren voornemens naar werkelijke resultaten

De omslag naar competenties realiseren in de uitvoeringspraktijk is een enorme opgave. Het gaat om een ingrijpende en complexe vernieuwing waarbij meerdere actoren betrokken zijn en waarbij hardnekkige problemen daadwerkelijk moeten worden opgelost.

Hierbij zal sprake zijn van twee onderscheiden processen.

- Bij het herontwerp kwalificatiestructuur: alle bestaande kwalificaties worden vervangen door een samenhangend geheel van nieuwe, competentiegerichte kwalificatieprofielen (op basis van beroepscompetentieprofielen).
- Bij het herontwerp mbo: alle bestaande opleidingen en examens worden vervangen door nieuwe competentiegerichte opleidingen en examens (op basis van de nieuwe kwalificatieprofielen).

Het is de opgave aan de kenniscentra om - in overleg met het bedrijfsleven en het onderwijsveld en met steun van Colo - het papieren ontwerp voor de nieuwe kwalificatiestructuur nu daadwerkelijk te realiseren en de benodigde kwaliteit te leveren. Een sleutelfunctie vervullen de paritaire commissies, die onder de verantwoordelijkheid van kenniscentra functioneren en waarin het bedrijfsleven en het onderwijsveld zitting hebben. De kwaliteit van het functioneren van de commissies is van groot belang. De nieuwe kwalificatiestructuur met nieuwe competentiegerichte kwalificatieprofielen zal door instellingen zijn vervolg moeten krijgen in het herontwerp van het middelbaar beroepsonderwijs.

De betrokkenheid van het bedrijfsleven - die er op papier goed uitziet, bij zowel de kwalificatieprofielen als bij de competentiegerichte opleidingen en examens in de regio – moet nu in de praktijk daadwerkelijk goed van de grond komen.

De implementatie ervan kan niet plaats vinden door 'in één klap' van oud naar nieuw over te gaan. Ik vind het dus van groot belang dat de implementatie gefaseerd en langs de weg van experimenten plaatsvindt. Deze overgangsfase moet ons leren in hoeverre het voorgestelde ontwerp kan functioneren en welke kaders wenselijk en nodig zijn kan.

3.1. De overgangssituatie: loslaten van 'heilige huisjes' en nog veel uittesten

De omslag naar competentiegericht beroepsonderwijs is een complexe en ingrijpende operatie. Dat moet zorgvuldig gebeuren. In de adviezen wordt ook het belang van een zorgvuldig implementatietraject bepleit. Daarom kies ik er voor dat de overgang gefaseerd plaatsvindt. In mijn brief aan de Tweede Kamer van 13 augustus 2004 (Kamerstuk 27 451 nr. 34 Koers BVE) over de experimenteeruimte mbo, heb ik de Kamer hierover geïnformeerd. De overgang gebeurt via proeftuinen/experimenten⁵. Onderwijsinstellingen zullen binnen dat kader fasegewijs tijdens de overgangssituatie (de schooljaren 2004/2005, 2005/2006, en 2006/2007) steeds meer bestaande opleidingen vervangen door nieuwe opleidingen, op basis van nieuwe kwalificatieprofielen.

Experimenten zijn nodig omdat er nog veel te ontwikkelen, uit te testen en te leren is. Dat geldt in het bijzonder voor de uitwerking van competentiegericht onderwijs in al zijn facetten.⁶ Het is een gezamenlijke 'ontdekkingstocht' van instellingen om antwoorden op de vele vragen te vinden. Tijdens de overgangssituatie zal ik de kwalificatieprofielen jaarlijks vaststellen ten behoeve van de experimenten voor dat betreffende schooljaar.

De overgangsperiode biedt ook de mogelijkheid om de benodigde toerusting van het personeel van onderwijsinstellingen en van leermeesters van leerbedrijven te realiseren voor het verzorgen van nieuwe opleidingen en examens en het realiseren van de regionale inkleuring.

Door de ervaringen te benutten voor de bijstelling kan elk jaar van het overgangstraject een verbeteringslag door instellingen worden gerealiseerd van de ontwikkelde opleidingen en examens, evenals door kenniscentra van de kwalificatieprofielen en de hiervoor geldende kwaliteitseisen. Zo wordt in deze periode duidelijk of het ontwerp zich in de praktijk ten volle bewijst. Zo kan fasegewijs meer transparantie en samenhang worden bereikt in de kwalificatieprofielen en –structuur en meer eenduidigheid in het gebruik van de centrale begrippen.

De experimenteerfase creëert ook een gewenningsperiode om bestaande 'heilige huisjes' los te laten die de vernieuwing in de weg staan. Er is voor de ontkokering bij de nieuwe kwalificatiestructuur een breder blikveld van het bedrijfsleven nodig die de eigen beroeps- en branchegrenzen overstijgt. En voor competentieleren, waarbij de beroepspraktijk leidend is, kan het nodig zijn dat leerkrachten bestaande vormen van leerstofverkaveling en bestaande scheidslijnen tussen theorie en praktijk loslaten. Er kan ook gerichte ervaring worden opgedaan met het creëren van doorlopende leerlijnen vmbo – mbo – hbo, ter versterking van de 'beroepsonderwijskolom'.

Uiteraard moeten instellingen bij de experimenten zorg dragen voor de rechtsbescherming van de deelnemer. Dat omvat onder andere het goed informeren van deelnemers over het inschrijven voor een opleiding in de experimentele fase.

Instellingen, kenniscentra en leerbedrijven hebben elk een eigen verantwoordelijkheid bij het realiseren van het beroepspraktijkvormende deel van nieuwe opleiding en de hiervoor benodigde beroepspraktijkvormingsplaatsen.

⁵ Bij de invoering van de bestaande kwalificatiestructuur medio jaren negentig was geen sprake van een proefperiode. Uit de evaluatie WEB blijkt dat dit één van de oorzaken van de bestaande problemen is. Ook de ervaring met andere complexe en omvangrijke operaties leert dat een proefperiode met experimenten nodig is.

⁶ Temeer omdat de vernieuwing als gevolg van de nieuwe kwalificatiestructuur de drager is voor andere innovatiethema's zoals het centraal stellen van de loopbaan van de deelnemer.

3.2. Creëren van voorwaarden om de overgang in goede banen te leiden

Om de overgang naar de structurele situatie in goede banen te leiden, draag ik zorg voor de benodigde juridische basis, de ondersteuning van het proces en de inzet van additionele middelen.

- *Juridische basis:*
In aansluiting op bovengenoemde brief van 13 augustus 2004 is de huidige stand van zaken als volgt.
Subsidieregeling 2004/2005: Inmiddels zijn in oktober 2004 de proeftuinen herontwerp mbo voor de overgangsperiode 2004/2005 van start gegaan op basis van de gelijknamige subsidieregeling. Vrijwel alle onderwijsinstellingen doen mee aan één of meerdere proeftuinen.
Wettelijke experimenteerregeling: Inmiddels is ook het wetsvoorstel voor de overgangsperiode 2005/2006 en 2006/2007 (en langer als dat nodig mocht blijken) ingediend bij de Tweede Kamer. Beoogde datum van inwerkingtreding: 1 augustus 2005. Een dergelijke regeling is nodig omdat de WEB in zijn huidige vorm geen mogelijkheid biedt voor experimenten. Ik hoop dat beide Kamers der Staten Generaal in staat en bereid zullen zijn om de behandeling zo in te richten dat de wetswijziging in mei 2005 in het Staatsblad zal staan en op 1 augustus 2005 in werking kan treden.
- *Ondersteuning:*
Voor de omslag naar competenties - met het herontwerp kwalificatiestructuur en het herontwerp mbo - vervult de stuurgroep een regierol en verleent het procesmanagement ondersteuning aan het proces van herontwerp, stimuleert kennisdeling en levert een rapportage over voortgang van de implementatie.
- *Inzet additionele middelen:*
Het herontwerp kwalificatiestructuur wordt gefinancierd uit de rijksbijdrage aan kenniscentra en het herontwerp mbo wordt gefinancierd uit de rijksbijdrage aan onderwijsinstellingen. Er is zowel in 2005 als in 2006 een additioneel bedrag van € 5 miljoen beschikbaar ter ondersteuning van het herontwerp. Na overleg met de stuurgroep zal ik de additionele middelen in 2005 in te zetten voor respectievelijk: het procesmanagement, de onafhankelijke evaluatie van de voortgang van het herontwerp kwalificatiestructuur/mbo, de instellingen als bijdrage in de kosten voor het herontwerp mbo voor het schooljaar 2005/2006 (dit gebeurt door toevoeging aan de rijksbijdrage).

Ik zal de Tweede Kamer jaarlijks over de voortgang informeren in de departementale begroting, het jaarverslag en de beleidsreactie op het Onderwijsverslag.

In aanvulling op de brief van 13 augustus 2004 en deze beleidsreactie bied ik u aan om een ambtelijke briefing voor leden van de Tweede Kamer te beleggen.

Tot slot

Met het in gang zetten van de implementatie komt het nu aan op krachtdadige inzet en eendrachtige samenwerking van alle partijen in de kwalificatieketen. De eerste stappen zijn gezet. De bereidheid om met voortvarendheid verder op de ingeslagen weg te gaan en met de benodigde zorgvuldigheid werk te maken van de overgang, is breed aanwezig. Met de gezamenlijke inspanningen houden we het beroepsonderwijs bij de tijd.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, dr. C.P. Veerman,

(Mark Rutte)